

Minuta N

Vláda požádá o dalších 30 dnů nouzového stavu

Vláda požádá Sněmovnu kvůli epidemii covidu-19 o prodloužení nouzového stavu o dalších 30 dní, předpokládá premiér Andrej Babiš. Jeho kabinet o tom podle něj rozhodne dnes. Nouzový stav nyní platí prozatím do pátku 22. ledna. (ČTK)

Sáblíková získala na vícebojařském ME bronz

Rychlobruslařka Martina Sáblíková získala po skvělém výkonu v závěrečném závodu na 5000 metrů bronz na mistrovství Evropy ve víceboji. Nikola Zdráhalová skončila devátá. (České noviny)

Česko je v poměru nakažených první v EU

Česká republika je dle podílu nakažených koronavirem na počet obyvatel za posledních 14 dní v EU na prvním místě, podle počtu úmrtí čtvrtá za Litvou, Slovinskem a Slovenskem. (ČT24)

Taxi služby budou mít nárok na kompenzace

Taxi služby budou moci čerpat kompenzace 500 korun na auto za den omezení v krizi, a to i zpětně, řekl ministr dopravy, průmyslu a obchodu Karel Havlíček (za ANO). Vláda taxi uzná jako mobilní provozovny. (ČT24)

Česká ekonomika se loni propadla o sedm procent

Česká ekonomika se podle analýzy společnosti Deloitte za rok 2020 propadla o 7 %, letos ale očekává její růst o 2,8 %. Mzdy by měly stoupnout o 3,4 %. (ČT24)

Škodovka nepodpoří mistrovství v Bělorusku

Česká automobilka Škoda Auto nebude sponzorovat mistrovství světa v hokeji, pokud se turnaj bude konat v Bělorusku. Automobilka zdůrazňuje respekt k dodržování lidských práv. Sponzorem turnaje byla dosud po dobu 28 let. (Škoda)

Premiér Babiš navrhne Dzurilla na vyznamenání

Premiér Andrej Babiš (ANO) navrhne vládního zmocněnce pro IT Vladimíra Dzurilla na státní vyznamenání. Systém rezervace na očkování podle něj funguje a Dzurilla dělá skvělou práci. Spuštění registrace ale provázela řada problémů a experti systém kritizují. „Zaslouží si to a dělá skvělou práci, funguje to a není důvod stále kritizovat,“ zdůvodnil svůj záměr Babiš. (ČTK)

Aktuální zpravodajství od brzkého rána až do noci sledujte minutu po minutě na denikn.cz.

Doporučením ekonomů kabinet příliš nenaslouchá.

ILUSTRÁČNÍ FOTO: LUDVÍK HRADILEK, DENÍK N

Kabinet má strach z ohnisek nákazy ve firmách. Měsíce ale otálí s plány, jak je motivovat k testování.

Vláda neví, jak motivovat firmy k testům

Vládní restriktce se při druhé vlně pandemie znovu vyhnuly průmyslovým provozům a výrobě. Stovky tisíc lidí se tak stále setkávají v továrních halách a skladech. Vláda se přitom obává, že by v těchto místech mohla vzniknout další ohniska nákazy. Předejít by tomu měla motivační strategie pro testování ve firmách. Tu má ale kabinet na stole již od konce loňského léta. Nyní se znovu objevily debaty o kompenzacích a podpoře, výsledky jsou ale zatím nulové.

„V září to ještě nebylo akutní, nyní je ale poměrně nutné testování podpořit,“ říká místopředsdkyně Asociace malých a středních podniků Pavla Břečková a poukazuje na současnou situaci, kdy denní nárůst překračuje deset tisíc nakažených.

„Firmy určitě nejsou homogenní skupinou. Některé z nich si pro testování nastavily vlastní pravidla, která jsou přísnější než to, co požaduje vláda,“ vysvětluje Břečková, že některé společnosti mohou jít v testování příkladem.

Část podnikatelů si ale podle ní testování a důsledné hlášení případů nemůže dovolit z finančních důvodů i kvůli nedostatku pracovníků. Motivace firem k testování a spolupráci při trasování byly hlavním tématem úterního zasedání Národní ekonomické rady vlády (NERV). „Problémem je, že lidé své kontakty dostatečně nehlásí, nemají totiž do-

statečnou kompenzaci,“ řekl Deníku N ekonom Lukáš Kovanda, který je členem tohoto poradního orgánu.

Nezodpovězenou otázkou nicméně zůstává, nakolik se virus v Česku na pracovištích šíří. Těmito daty sice disponuje systém Chytrá karanténa, veřejnosti je ale neposkytuje. Číslo neobdrželi ani členové vládního poradního týmu, kteří motivaci firem pro testování řešili.

Tématem se v něm zabývají především sociolog Daniel Prokop a ekonom Štěpán Jurajda. „Firmy nemají motivaci provádět pravidelné screeniny zaměstnanců. V době, kdy se do Česka mohou blížit další mutace viru, přitom nemáme dostatečný ochranný štít, jak tomu čelit,“ vysvětluje Jurajda, který spolu s Prokopem navrhuje stoprocentní náhradu mzdy na nemocenské.

Podle ekonomů jde o jeden z mála způsobů, jak pracující přesvědčit, aby testy podstupovali. Firmy by pak podle něj měly využít bezplatných antigenních testů a přítomnost koronaviru u pracovníků zkoumat pravidelně. Ve hře jsou také například jednorázové příspěvky.

ZDLOUHAVÝ PROCES

Jednotlivé návrhy zhodnotí ministerstva práce a financí. Členové Národní ekonomické rady vlády do- savadní přístup kabinetu kritizují. „Když se řešilo zrušení superhrubé mzdy, s návrhem se velmi spěchalo. Nyní řešíme zásadní věc a je to již

skutečně zdoluhavý proces,“ upozorňuje ekonomka Ilona Švihlíková.

S tím souhlasí také další členové poradního orgánu, kteří mimo záznam poukazují na to, že si ministerstvo zdravotnictví nedostatečně připouští riziko nákazy a vzhlíží k chystanému očkování jako k jedinému řešení bez nutnosti dalších dílčích strategií.

Redakce oslovila také ministerstvo zdravotnictví, to však do uzávěrky neodpovědělo.

„V jiných zemích do toho zatím nešli, přesto se tomu chceme znovu věnovat,“ napsal Deníku N vicepremiér Karel Havlíček. Obává se toho, že by větší podpora pacientů s covidem mohla vést k obavám z diskriminace lidí s ostatními nemocemi, kteří by i nadále dosáhli pouze na běžnou výši nemocenské.

Řešení v podobě motivace pro pracovníky již na podzim podporoval také ekonom Miroslav Zámečník, podle nějž je nutné také proto, že postupně klesá ochota lidí dodržovat protiepidemická pravidla a nařízení. Poukazuje i na to, že v případě stoprocentní nemocenské by firmy mohly mít problém například se zpracováním zakázek. Vláda by proto podle něj měla opatření doplňovat i dalšími pozitivními motivacemi.

Firmy se k možnosti stoprocentní nemocenské zatím příliš vyjadřovat nechtějí. Zároveň poukazují na to, že za zaměstnance nemohou nést plnou zodpovědnost, například s ohledem na jejich soukromé aktivity. I tak je podle nich víze toho, jak mají firmy projít krizí bez větších potíží, nedostatečná.

„Co se týče strategie antigenního testování, je přístup státu poměrně nedůsledný,“ míní šéf zdravotnické a sociální sekce Hospodářské komory Ivo Hlaváč. Situace se podle něj zlepšila zavedením bezplatného antigenního testování, systém má ale podle něj stále mezery.

OČKOVÁNÍ PO SVÉM

Nejde pouze o testování, ale i o snahu, aby zaměstnanci ve velkých provozech podstoupili očkování proti koronaviru. Také motivaci v této oblasti vláda chystá, zatím však bez jakéhokoliv výsledku. „Většina zaměstnavatelů svým zaměstnancům podstoupit očkování alespoň doporučí, někteří je podpoří mimořádným bonusem, benefitem či finančním příspěvkem,“ přibližuje Hlaváč.

Obdobné motivace pro zaměstnance řešil i NERV. „Evidentně to není prioritou, tlak ze strany jeho členů zatím nepadá na úrodnou půdu,“ říká Kovanda, podle nějž by stát mohl firmy podpořit například většími odpisy. Poukazuje i na to, že vláda zatím nemá ani předběžné odhady toho, kolik lidí má zájem se očkovat.

Firmy nicméně od státu rovněž požadují, aby mohly očkování provádět po vlastní ose. „Za zcela zásadní považujeme to, aby vláda umožnila firmám organizovat a spolu se smluvními poskytovateli zdravotní péče zajistit očkování vlastních zaměstnanců,“ zmiňuje Hlaváč.

MICHAL TOMĚŠ
redaktor